

Europese sectie I.C.B.P. vergaderde te Stavanger

De laatste vergadering van de Europese sectie van de International Council for Bird Preservation (I.C.B.P. vond plaats in 1956 te Beesterszwaag. Sindsdien werden er nog twee vergaderingen gehouden, nl. één van alle secties te Helsinki in 1958 en één voor Azië te Tokio in 1960. De vergadering in Noorwegen werd te Stavanger gehouden en was geheel gericht op de vogelbescherming in Europa.

Er waren ruim dertig deelnemers, vertegenwoordigers van: Oostenrijk, België, Luxemburg, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Groot Britannië, Nederland, Noorwegen, Zweden en Zwitserland. Als internationale organisaties waren vertegenwoordigd: het International Wildfowl Research Bureau (I.W.R.B.), de Conseil International de la Chasse (C.I.C.), de International Union of Biological Sciences (I.U.B.S.) en de International Union of the Conservation of Nature etc. (I.U.C.N.).

De Nederlandse Sectie van de I.C.B.P. was vertegenwoordigd door zijn voorzitter Dr. G. A. Brouwer en door de leden Ir. F. Appelman, Dr. Ir. G. W. Harmsen en Dr. M. F. Mörzer Bruijns.

De agenda omvatte 22 punten. Voor Nederland waren in eerste instantie van belang de besprekingen over: de stookolie-verontreiniging van de zee; de invloed van de vervuiling van binnenwateren op de vogelstand; het beheer (beperking van aantallen) van vogels, die schadelijk zijn voor andere vogels (vooral *zilvermeeuw*, *kokmeeuw* en *grote mantelmeeuw*); de onrustbarende toeneming van de *knobbelzwaan* in West-Europa; de gevaren van het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor de vogels en de gevaren van een aantal voorgenomen grote ontginningen van moerasgebieden in Frankrijk, Spanje en Italië voor de Europese vogelwereld. Verder kwamen ter sprake: de risico's van een te ver gaande bestrijding van de *roek* (in Oostenrijk is b.v. de gehele broedvogelbevolking vrijwel uitgeroeid) en van de *ijsvogel*; de gestage uitbreiding van de vogelvangst in België; de voorjaarsjacht (voornamelijk die op de *houtsnip* in de broedtijd); de noodzaak van de bescherming van *roefvogels* en *uilen* en de mogelijkheden om te komen tot een betere en doelmatiger voorlichting van jagers en jacht-opzichters in dit opzicht; de handel in kooivogels; de sterfte van vogels door aanvliegen tegen vuurtorens en lichtschepen en de gevaren van het gebruik van nylon visnetten in binnenwateren, vooral voor *duikeenden*.

Door M. F. Mörzer Bruijns

(Rijksinstituut voor Veldbiologisch
Onderzoek ten behoeve van het
Natuurbehoud — R.I.V.O.N.)

Van algemeen belang waren verder de discussies over het vrije gebruik van luchtbusken, van voorlichting en propaganda op scholen en universiteiten en van het streven te komen tot het stichten van internationale reservaten. Onder het laatste wordt verstaan enerzijds het op nationaal initiatief stichten van reservaten ten behoeve van eigen flora en fauna die ook internationaal van belang zijn en anderzijds het stichten van reservaten, waartoe men in het land zelf misschien niet zo gauw zou komen, op verzoek van internationale instanties, omdat die gebieden internationaal belangrijk zijn, soms zelfs „onmisbaar”. Zij zijn dan een schakel in een keten van pleisterplaatsen op de trekweg of in het overwinteringsgebied van een vogelsoort. Om tot een dergelijk verzoek te kunnen komen, dienen de internationale instanties te beschikken over voldoende documentatie omtrent de betekenis van zulke pleisterplaatsen. Deze documentatie ontbreekt voor Europa nog grotendeels, d.w.z. er zijn van onderdelen vele details bekend, maar er is geen vergelijkend overzicht. Er werden tijdens de conferentie plannen besproken, die in deze leemte ten dele zullen kunnen voorzien. Deze plannen hebben betrekking op coördinatie van onderzoek enerzijds van roefvogels en uilen en anderzijds van waterwild. Voor het laatste is een symposium in voorbereiding, georganiseerd door Dr. L. Hoffmann, directeur van het Biologisch Station in Tour du Valat in de Camargue, Rhône-delta, Frankrijk. Het symposium staat onder auspiciën van I.U.C.N., I.C.B.P. en I.W.R.B. en is geprojecteerd voor november 1962. Door middel van dit symposium zullen de gevraagde overzichten van watervogels, althans ten dele, kunnen worden verkregen.

Van de andere onderwerpen, die te Stavanger nog werden besproken, zijn er nog drie de moeite waard om te worden genoemd:

De steun, die de I.C.B.P. heeft gegeven aan het plan eventuele activiteiten van de Raad van Europa op het gebied van de natuurbescherming in Europa te laten samengaan met het werk van de I.U.C.N. Hieraan dient volgens de I.C.B.P. zowel met het oog op de beschikbare documentatie, de contacten en de kosten de voorkeur te worden gegeven boven het instellen van een geheel nieuw instituut. Het voorstel werd gedaan met de beschikbare fondsen op het secretariaat van de I.U.C.N. te Morges in Zwitserland een „speciaal” zich met Europese aangelegenheden bezig houdend bureau te stichten en niet een geheel nieuw instituut.

De Europese sectie gaf verder unaniem steun aan een laatste poging om in Spanje een representatief reservaat van ± 5800 ha te verkrijgen in de Marismas van de Guadalquivir. Dit is een van de allerrijkste waterwildgebieden in West-Europa en van bijzonder belang voor de overwintering van vele Noord-Europese water- en

moerasvogels. Er is nog hoop, dat een dergelijk reservaat kan worden verkregen door eendrachtige samenwerking van internationale natuurbeschermingsorganisaties.

Deze hoop is er ondanks het feit, dat door het Spaanse ministerie van Landbouw reeds opdracht is gegeven en fondsen ter beschikking zijn gesteld voor de drooglegging van de laatste nog niet aangetaste delen. Deze kans is groot, wanneer een koopsom à f 660.000,— voor genoemde 5800 ha door de internationale organisaties binnen korte tijd kan worden opgebracht. Mede dank zij de bemoeiingen van de C.I.C. is de regering van Senegal bereid maatregelen te nemen ten gunste van de bescherming van aldaar overwinterende trekvogels. Dit is van het grootste belang o.a. voor enorme aantallen *grutto's* van West-Europa, w.o. die van Nederland. Deze overwinteren met tienduizenden in Senegal. Vooral de aldaar overzomerende eestejaarsvogels worden bedreigd, omdat zij in maart aanzienlijke schade doen aan de rijstcultures (zij eten de kiemende rijstkorrels). Er worden reeds maatregelen genomen om hen massaal te vernietigen.

De besluiten van de interessante maar langdurige besprekingen worden vastgelegd in een reeks resoluties en aanbevelingen. Deze zijn ter inzage beschikbaar bij het R.I.V.O.N. te Bilthoven en bij de voorzitter van de Nederlandse Sectie van de I.C.P.B., Dr. G. A. Brouwer, de Genestetlaan 32 te Bilthoven.

Tijdens de conferentie werd op een morgen per vissersvaartuig een excursie gemaakt naar enkele vogeleilandjes. Dit waren vrij lage, uit zee oprijzende rotsen. Op het eilandje Kjör broeden behalve *zilvermeeuwen*, *grote* en *kleine mantel-*

meeuwen, *stormmeeuwen* en *drieteenmeeuwen*, ook *Noordse stern* en *visdief*, talloze *zwarte zeekoeten* en *papegaaiduikers* en verder *eider-eenden*, *oeverpiepers* en *kleine jagers*. Er waren ook *aalscholvers*, maar die broeden er niet. Het onstuimige weer maakte het onmogelijk te landen, maar ook vanaf het vaartuig kreeg men een goede indruk. De aantallen halen overigens niet bij de zwermen *zeekoeten*, *alken*, *papegaaiduikers*, *drieteenmeeuwen* enz., die de deelnemers op enige prachtige natuurfilms werden getoond. Deze films waren opgenomen in de omgeving van de Lofoten. Dat de aantallen op dergelijke vogelrotsen welhaast onvoorstelbaar moeten zijn, bleek ook uit het rapport van de Deense sectie over de vogelvangst in Groenland. Er worden daar ieder jaar 3.000—5.000 ton vogels gevangen, dat komt neer op bijna één miljard vogels, zonder dat dit tot nu toe de populaties schaadt. Deze vogels zijn voor de bevolking van het grootste belang als natuurlijke welvaartsbron. De I.C.P.B. ziet daar evenals elders toe op een optimaal gebruik er van, o.a. om te voorkomen, dat de kip met de gouden eieren wordt geslacht.

Rapporteur vertegenwoordigde behalve als adviseur van de Nederlandse sectie van de I.C.B.P., die sectie, op verzoek van Mr. Dr. J. G. van Maasdijk te 's-Gravenhage, vice-president van de Conseil International de la Chasse, die onverwacht verhinderd was naar Stavanger te gaan, ook de genoemde Conseil. Hij nam tevens deel aan een bespreking van de Survival Service Commission van de I.U.N.C. te Stavanger gehouden en bezocht het Stavanger Museum. Vooral de archaeologische afdeling van dit museum was zeer de moeite waard.